

LIETUVOS RESPUBLIKOS SUSISIEKIMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 17, LT-01505 Vilnius, tel. (8 5) 261 2363,
faks. (8 5) 212 4335, el. p. sumin@sumin.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188620589

Lietuvos Respublikos Vyriausybei	2022-02-	Nr.
	I	Nr.

DĖL ĮSTATYMO PROJEKTO

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija (toliau – Susisiekimo ministerija) parengė ir teikia pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos struktūrinių padalinių pasiūlymus patikslintą Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2, 10, 13, 33 straipsnių ir 1 priedo pakeitimo įstatymo projektą (toliau – SEAKĮ projektas).

Atkeiptinas dėmesys į tai, kad pasikeitė SEAKĮ projekto pavadinimas ir vietoj žodžio „priedas“ yra įrašomi skaičius ir žodis „1 priedas“, nes nuo 2022 m. gegužės 1 d. įsigalioja Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo (toliau – Įstatymas) pakeitimai, pagal kuriuos, be kita ko, Įstatymas papildomas dar vienu priedu ir nuorodos į Europos Sąjungos (toliau – ES) teisės aktus išdėstomos Įstatymo 1 priede.

SEAKĮ projekto tikslas – įgyvendinti Direktyvą (ES) 2021/1716¹, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2014/47/ES², ir papildyti Įstatymą tam tikromis nuostatomis, kurios bus taikomos naujų T_{1b}, T_{2b}, T_{3b}, T_{4.1b}, T_{4.2b} ir T_{4.3b} kategorijų ratiniams traktoriams.

Keičiamoje Direktyvoje 2014/47/ES yra nustatomi minimalūs techninio patikrinimo kelyje režimo reikalavimai, kurie taikomi valstybių narių teritorijoje važinėjančiam komerciniam transportui, įskaitant T₅ kategorijos ratinius traktorius, kurie dažniausiai naudojami viešuosiuose keliuose vežimams už atlygį ir kurių didžiausias projektinis greitis yra didesnis kaip 40 km/h.

Kadangi Reglamentu (ES) Nr. 167/2013³ buvo pakeisti traktorių pavadinimai ir vietoj T₅ kategorijos ratinio traktoriaus atsirado naujos T_{1b}, T_{2b}, T_{3b}, T_{4.1b}, T_{4.2b} ir T_{4.3b} ratinių traktorių kategorijos, kur indeksas „b“ žymi visus ratinius traktorius, kurių didžiausias projektinis greitis didesnis kaip 40 km/h, todėl iš esmės pasipildė Direktyvos 2014/47/ES taikymo sritis ir atsirado poreikis pakeisti (papildyti) Įstatyme įtvirtintos sąvokos „techninis patikrinimas kelyje“ apibrėžtį, įgaliojimus tikrinantiems pareigūnams ir reikalavimus ratinių traktorių vairuotojams pateikti atitinkamus dokumentus techninių patikrinimų metu, patikslinti Vyriausybei suteikiamus įgaliojimus nustatyti techninių patikrinimų organizavimo Lietuvos Respublikos keliuose taisykles.

¹ 2021 m. birželio 29 d. Komisijos deleguotoji direktyva (ES) 2021/1716, kuria dėl transporto priemonių kategorijų pavadinimų pakeitimų, padarytų iš dalies keičiant tipo patvirtinimo teisės aktus, iš dalies keičiama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/47/ES.

² 2014 m. balandžio 3 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/47/ES dėl Sąjungoje važinėjančių komercinių transporto priemonių techninio patikrinimo kelyje, kuria panaikinama Direktyva 2000/30/EB.

³ 2013 m. vasario 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 167/2013 dėl žemės ir miškų ūkio transporto priemonių patvirtinimo ir rinkos priežiūros.

Atkreiptinas dėmesys į tai, kad galiojančios Įstatymo nuostatos dėl techninio patikrinimo kelyje turėtų toliau galioti ir T₅ kategorijos ratiniams traktoriams, kurie dažniausiai naudojami viešuosiuose keliuose vežimams už atlygį ir kurių didžiausias projektinis greitis yra didesnis kaip 40 km/h. Valstybės įmonės Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro duomenimis, Lietuvos Respublikos traktorių, savaeigių ir žemės ūkio mašinų ir jų priekabų registre yra įregistruota 2 811 vnt. T₅ kategorijos traktorių, todėl ir toliau išlieka tikimybė, kad jie gali būti naudojami viešuosiuose keliuose vežimams už atlygį.

Atsižvelgiant į tai, kad priėmus Direktyvą (ES) 2021/1716 iš dalies buvo pakeista Direktyva 2014/47/ES, todėl tikslinga pakeisti Įstatymo 1 priedą ir nurodyti minėtos direktyvos paskutinį pakeitimą. Taip pat Susisiekimo ministerijai papildomai pasikonsultavus su Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija dėl galimybės atlikti tik redakcinius kitų nuorodų į ES teisės aktų pakeitimus, SEAKĮ projektu siūloma Įstatymo 1 priedą išdėstyti nauja redakcija – atsisakyti nuorodų į oficialius ES teisės aktų paskelbimo šaltinius ir išbraukti nuorodas į tas direktyvas, kurios buvo panaikintos.

SEAKĮ projektas tiesiogiai Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos⁴ nuostatų neįgyvendina, tačiau atitinka siekius priimti sprendimus, kurie sukurtų saugesnį ir švaresnį krovinių transportą, užtikrinti eismo saugumą visų rūšių transporto dalyviams.

SEAKĮ projektas atitinka Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo reikalavimus.

SEAKĮ projekte tikslinama sąvokos „techninis patikrinimas kelyje“ apibrėžtis suderinta su Valstybine lietuvių kalbos komisija Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

Pirminis SEAKĮ projekto variantas buvo paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje ir Susisiekimo ministerijos interneto svetainėje ir visi suinteresuoti asmenys galėjo teikti pastabas ir pasiūlymus.

Pirminis SEAKĮ projektas teiktas išvadoms gauti Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai, Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai, Lietuvos savivaldybių asociacijos administracijai, Policijos departamentui prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos ir Lietuvos transporto saugos administracijai. Esminių pastabų dėl SEAKĮ projekto negauta. Tai pat atsižvelgta į Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos redakcinio pobūdžio pastabas, kurios buvo gautos el. paštu. Patikslintas SEAKĮ projektas papildomai su institucijomis nederintas, nes atlikti pakeitimai yra redakcinio pobūdžio.

Atsižvelgta į Policijos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos pasiūlymą patikslinti Įstatymo 13 straipsnio 5 dalį – numatyti pareigą traktoriaus, savaeigės mašinos vairuotojams su savimi turėti ir tikrinančio pareigūno reikalavimu pateikti galiojančią dokumentą, patvirtinantį teisę vairuoti traktorius ir (ar) savaeigės mašinas. Šiuo metu pagal Įstatymo 13 straipsnio 5 dalį tiek motorinės transporto priemonės, tiek traktoriaus ir savaeigės mašinos vairuotojams nustatyta pareiga turėti ir tikrinančio pareigūno reikalavimu pateikti galiojančią vairuotojo pažymėjimą, tačiau pagal Įstatymo 2 straipsnio 93 dalyje įtvirtintos sąvokos „vairuotojo pažymėjimas“ apibrėžtį vairuotojo pažymėjimas suprantamas kaip teisės aktų nustatyta tvarka išduodamas dokumentas, kuriuo patvirtinama asmens teisė vairuoti tam tikros kategorijos motorinę transporto priemonę (motorines transporto priemones), o traktoriai ir savaeigės mašinos pagal Įstatymo 2 straipsnio 36 dalyje įtvirtintos sąvokos „motorinė transporto priemonė“ apibrėžtį prie motorinių transporto priemonių nepriskiriami. Todėl pasitaiko atvejų, kai traktoriaus arba savaeigės mašinos vairuotojas tiesiogiai supranta minėtą Įstatymo nuostatą ir tikrinantiems pareigūnams vietoj traktorininko pažymėjimo pateikia vairuotojo pažymėjimą.

Įvertintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės (toliau – Teisės grupė) išvadoje⁵ pateiktas pasiūlymas traktoriaus, savaeigės mašinos vairuotojams taikyti analogiška išimtį, kuri yra taikoma motorinės transporto priemonės ir (ar) priekabos vairuotojams

⁴ Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programa, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“.

⁵ Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2022 m. sausio 6 d. išvada Nr. NV-51, „Dėl Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2, 10, 13, 33 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto TAP-21-1899, TAP-21-1900; TAIS NR. 21-32633(2), 21-32632(2)“.

pagal keičiamo įstatymo 13 straipsnio 6 dalį (motorinės transporto priemonės ir (ar) priekabos vairuotojas, kuriam Lietuvos Respublikoje išduotas vairuotojo pažymėjimas galioja, neprivalo su savimi turėti ir tikrinančio pareigūno reikalavimu pateikti vairuotojo pažymėjimo, jeigu jis pateikia galiojantį savo asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą) ir atitinkama nuostata papildyti SEAKĮ projektą. Lietuvos kelių policijos tarnyba informavo, kad policijos patruliai ne visais atvejais turi galimybę, prisijungę prie Traktorininko pažymėjimų informacinės sistemos (toliau – TPIS), matyti atitinkamus įrašus apie asmeniui (vairuotojui) išduotą traktorininko pažymėjimą. TPIS tvarkytojas – VĮ Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centras informavo, kad TPIS pradėjo veikti nuo 2019 m. Informacija apie iki 2019 m. išduotus traktorininko pažymėjimus yra suvesta į TPIS tik iš dalies, nes dalis informacijos gali būti nepateikta TPIS arba prarasta dėl to, kad anksčiau traktorininkų pažymėjimus išduodantys profesinio mokymo teikėjai išduotų pažymėjimų apskaitą tvarkė žurnaluose. Priėmus Teisės grupės pasiūlymą gali susidaryti situacija, kai tikrinantis pareigūnas kelyje neturės galimybės patikrinti, ar asmeniui yra suteikta teisė vairuoti traktorius ir savaeigės mašinas, jeigu asmuo pateiks tik savo asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą. Todėl į Teisės grupės minėtą pasiūlymą neatsižvelgta.

Susisiekimo ministerija, įvertinusi Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Ekonomikos politikos grupės pažymoje⁶ pateiktą pasiūlymą dėl projektų sujungimo ir siekdama, kad Direktyvos (ES) 2021/1716 nuostatos būtų perkeltos laiku, laikydamosi principo nejungti teisės aktų projektų, kuriais perkeliama ES teisės aktų nuostatos, su teisės aktų projektais, kuriais siekiama spręsti nacionalinės teisės klausimus, siūlo SEAKĮ projekto su kitais Įstatymo pakeitimo projektais nejungti. Be to, Susisiekimo ministerija šiuo metu neketina teikti svarstyti Lietuvos Respublikos Vyriausybei kitų Įstatymo pakeitimo projektų.

SEAKĮ projektą parengė Susisiekimo ministerijos Kelių ir oro transporto politikos grupės (vadovas Vladislav Kondratovič, tel. 239 3867, el. p. vladislav.kondratovic@sumin.lt) patarėjas Gintaras Pilipavičius (tel. 239 3856, el. p. gintaras.pilipavicius@sumin.lt).

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2, 10, 13, 33 straipsnių ir 1 priedo pakeitimo įstatymo projektas ir jo lyginamasis variantas, 7 lapai.
2. Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2, 10, 13, 33 straipsnių ir 1 priedo pakeitimo įstatymo projekto aiškinamasis raštas, 4 lapai.
3. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2, 10, 13, 33 straipsnių ir 1 priedo pakeitimo įstatymo projekto pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui“ projektas, 1 lapas.
4. Atitikties lentelė, 6 lapai.
5. Suinteresuotų institucijų išvadų kopijos, 13 lapų.

Susisiekimo ministras

Marius Skuodis

G. Pilipavičius, tel. (8 5) 239 3856, el. p. gintaras.pilipavicius@sumin.lt

⁶ Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Ekonomikos politikos grupės 2022 m. sausio 6 d. pažyma Nr. NV-55 „Dėl Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2, 10, 13, 33 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto(TAP-21-1899; TAP-21-1900) (TAIS NR. 21-32633(2); 21-32632(2))“.